

Mimo uvedenou dobu, v noci, o víkendech či svátcích kontaktujte **Oddělení onkologické urologie v MOÚ** (telefonní číslo je 543 132 302).

Pokud se z jakéhokoliv důvodu nemůžete dostat do Brna (např. při větší vzdálenosti vašeho bydliště či když vás nemá kdo do Brna odvézt), můžete se obrátit na svého praktického lékaře, navštívit jiného urologa nebo urologické či chirurgické oddělení nemocnice blízké vašemu bydlišti.

Víme, že zavedení močové cévky znamená velkou a náročnou změnu ve vašem životě. Ale věříme, že stejně jako mnoha jiným lidem i vám přinese úlevu od nepříjemných zdravotních potíží a významně zlepši kvalitu vašeho života.

### Důležité adresy a telefonní čísla

#### UROLOGICKÁ AMBULANCE

Masarykův onkologický ústav

Žlutý kopec 7

656 53 BRNO

tel.: 543 132 406

ordinační doba: 7:30 – 15:00 (v pracovní dny)

I. patro Švejdova pavilonu

#### ODDĚLENÍ ONKOLOGICKÉ UROLOGIE

Masarykův onkologický ústav

Žlutý kopec 7

656 53 BRNO

tel.: 543 132 302

ordinační doba: v mimopracovní dobu + víken

2. patro Masarykova pavilonu

### Praktický lékař

### Další důležité kontakty

Důležité informace o zavedeném permanentním močovém katétru

Permanentní močový katétr byl zaveden:

– KDE:

– KDY:

– VELIKOST KATÉTRU:

Datum kontroly

Výměna katétru

Velikost katétru

Datum další kontroly



**MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV**

Žlutý kopec 7

656 53 Brno

www.mou.cz • e-mail: direct@mou.cz

**Jak správně pečovat  
o močovou cévku  
v domácím prostředí**

### Vážená paní, vážený pane,

předložené informace vám pomohou při správné péči o močovou cévku v domácím prostředí.

### Co je to vlastně „permanentní močový katétr“?

Jedná se o cévku, která se zavádí do močového měchýře přes močovou trubici a která zajišťuje volný odchod moči. Výraz „permanentní“ znamená „stálý“ či „dlouhodobý“.

Po zavedení katétru vám bylo přes „přídavnou malou hadičku“ vstříknuto cca 10 ml tekutiny, kterou se balonek naplnil. Tím se rozepnul a **zabraňuje tomu, aby katétr při chůzi nebo při pohybu na lůžku vypadl.**

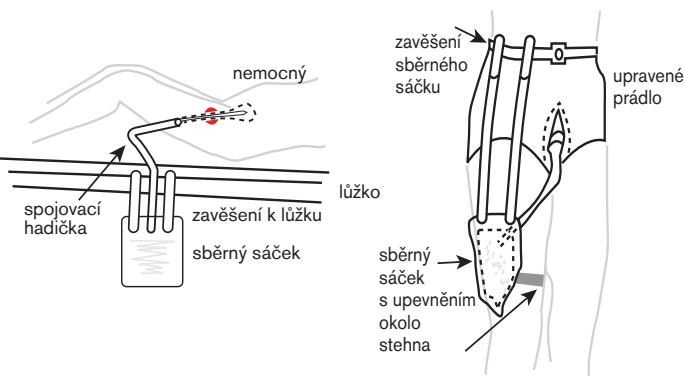
**Sám se NIKDY nepokoušejte o odstranění katétru a také dbejte, aby nedošlo k jeho povytažení např. při vstávání z lůžka a „zapomenutí“ zavěšeného sběrného sáčku u lůžka!!!**

Mohlo by dojít k velmi závažnému poranění močové trubice.

**Pokud by k povytažení přece jen došlo (projeví se velmi výraznou bolestí), je třeba neprodleně kontaktovat lékaře!!! V žádném případě se nesnažte povytažený katétr zasunout zpět do močového měchýře!!!**

Zevní konec katétru je napojen na **spojovací hadičku**, která ústí do tzv. **sběrného sáčku**.

**Sběrný sáček musí být vždy umístěn pod úrovní dna močového měchýře** – tj. v poloze vleže se obvykle zavěšuje na lůžko, při chůzi, stojí či sedu se upevňuje ke stehnu či na spodní prádlo pod úroveň pasu.



**Nikdy by však sběrný sáček neměl ležet volně na zemi. Je také třeba si dát pozor, abyste v lůžku neleželi na spojovací hadičce či aby nebyla někde ve svém průběhu zalomena** – to by bránilo volnému odtoku moči z močového měchýře do sběrného sáčku.

**Sběrný sáček se spojovací hadičkou byste měl měnit každý třetí den**, pokud lékař neurčí jinak. Je vhodné si datum další výměny napsat fixem na samotný sběrný sáček (např. pokud si měníte sáček 15. 11., napíšete si na něj datum 18. 11.).

**Vaše spodní prádlo by mělo být upraveno tak, aby katétr mohl směřovat volně dolů a nebyl ničím zaškrcován** (volné trenýrky, ne slipy – „upravené“ trenýrky (viz obr.) či „ustřížené“ pyžamové kalhoty upravené jako na obr.).

**V žádném případě nesmí spojovací hadička s katétrelem směřovat nahoru!**

Sběrný sáček je vždy opatřen **výpustným ventilem**, kterým budete moč během dne vypouštět do WC. Manipulace s tímto ventilem je jednoduchá, ukáže vám ji všeobecná sestra.

### Regulace odchodu moči

Pokud to lékař dovolí, **můžete si sám regulovat odchod moči**.

Pro tento účel máte k dispozici **sterilní uzavírací kolíky** (ty nehradí žádná zdravotní pojišťovna, lze je zakoupit v prodejnách zdravotnických potřeb).

### Jaká pravidla je třeba dodržovat?

#### 1. Důkladná hygiena (!!!)

- její význam je rozhodující – při zanedbávání hygieny může dojít k rozvoji i velmi nebezpečné infekce!

**Proto:**

- **denně omývejte zevní genitál i samotnou cévku teplou vodou a mýdlem** (doporučuje se zejména sprchování, ale ani koupání s uzavřeným katétrelem není zakázáno),
- **před i po každé manipulaci s cévkou, sběrným sáčkem či uzavíracím kolíkem si pečlivě umyjte ruce teplou vodou a mýdlem**,
- v doporučených intervalech měňte sběrný sáček a uzavírací kolík.

#### 2. Sledování

- je třeba, abyste **denně sledoval množství, barvu, zápach či příměsi moči**, případně si tyto údaje zapisoval a při kontrolách hlásil lékaři,
- pokud se vyskytnou **komplikace** (výtok z močové trubice, „obtékání“ moči kolem ústí katétru, vzestup tělesné teploty, horečka, krev nebo jiné zvláštní příměsi v moči, bolest v podbřišku či v oblasti zevního genitálu, pálení či řezání v oblasti zevního genitálu, nápadná změna v množství moči za den, neprůchodnost katétru), **je nutno ihned kontaktovat lékaře!**

- **v žádném případě se vy nebo vaše rodina nesnažte cévku sami proplachovat!** (Mohl by takto dojít k zavlečení nebezpečné infekce).

### 3. Dostatečný příjem tekutin a vhodná strava

- pokud neurčí lékař jinak, měl byste **denně vypít aspoň 2 litry tekutin**,
- střídejte **čaje** (hlavně bylinkové, případně **urologický čaj**) různé **minerálky** (o vhodném denním množství a konkrétním druhu se poradte s lékařem), případně ředěné džusy,
- nevhodné jsou nápoje s obsahem oxidu uhličitého (tedy „nápoje s bublinkami“) a větší množství ovocných šťáv – tyto nápoje totiž zvyšují pH moči (dělají moč zásaditou) a tím podporují rozvoj různých infekcí močových cest,
- při nedodržování těchto pravidel může docházet k ucpaní cévky močovými solemi, k tvorbě kamenů v močovém měchýři či k rozvoji nebezpečných infekcí močových cest.

### 4. Pravidelné kontroly

- chodte na pravidelné kontroly ke svému lékaři – ten vám vymění katétr, vypíše poukaz na další pomůcky, zkontroluje váš zdravotní stav, případně provede různá potřebná vyšetření, včetně vyšetření moči, odpoví na vaše dotazy...

### Co dělat v případě potíží?

Pokud se u vás objeví výše uvedené komplikace či dojde k povytažení či vypadnutí katétru, **je třeba vždy neprodleně kontaktovat lékaře** (osobně nebo telefonicky).

Přednostně se obračejte na svého odborného lékaře – urologa, ke kterému chodíte na pravidelné kontroly. **Urologická ambulance MOŮ** je v provozu každý všední den od 7:30 do 15:00 hodin (telefonní číslo je 543 132 406).